

คำสำคัญ: แนวทาง, การบริหารงาน, ผู้บริหารสถานศึกษา, หลักธรรมาภิบาล

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the current state and the desirable state and the needs index of the administration according to good governance of school administrators under Udonthani primary educational service area office 3 2) to study the guidelines of the administration according to good governance of school administrators under Udonthani primary educational service area office 3. The samples were 325 school administrators and teachers. The sample size was calculated using Krejcie and Morgan's table and stratified random sampling by the status of the sample groups and the school size. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire. The statistics for data analysis included percentage, mean, standard deviation and the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}).

The research findings were as following:

1. The current state of the administration according to good governance of school administrators under Udonthani primary educational service area office 3, overall aspects were at high level. Considering each aspect, the highest aspect was the value for money, followed by the aspects of the accountability and the rule of law. The lowest aspect was the transparency. The desirable state of the administration according to good governance of school administrators under Udonthani primary educational service area office 3, overall aspects were at high level. Considering each aspect, the highest aspect was the ethics, followed by the rule of law. The lowest aspects were the transparency and the participation.

2. The Modified Priority Needs Index of the administration according to good governance of school administrators under Udonthani primary educational service area office 3. The result showed a value of PNI_{modified} = 0.25 The ethics was found the highest level of PNI_{modified} value, followed by the transparency. The aspect of the participation was found at the lowest need.

3. The guidelines of the administration according to good governance of school administrators, the researcher presented in 6 aspects and 25 approaches which passed the evaluation of suitability, possibility and utility by 7 eminent people.

Keywords: Guideline, Administration, Administrator, Good Governance

11/7/25

1. บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดด ในทุกภูมิภาคของโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และการบริหารของรัฐ จึงจำเป็นที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้เพื่อปรับตัวและสร้างความพร้อมให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา การบริหารจัดการจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุกองค์กร ซึ่งทุกองค์กรล้วนแต่ค้นหาหลักการบริหารงานที่จะทำให้ประสบความสำเร็จสูงสุด “หลักธรรมาภิบาล” (good governance) ซึ่งนับเป็นหลักการและแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคม ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ให้สามารถอยู่ร่วมกัน อันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542 : 4) ตลอดจนเพื่อแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องของการขาดระบบบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการควบคุมและตรวจสอบ ถ่วงดุลอย่างเป็นระบบ ขาดการปลูกฝังจิตสำนึกจริยธรรม ทำให้เกิดการรั่วไหล การกระทำผิด ฉ้อฉล และทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่การบริหารอย่างโปร่งใส มีคุณภาพ “ธรรมาภิบาล” จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในทุกองค์กร (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับ (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2560) ที่กล่าวว่า “หลักธรรมาภิบาล” ถือเป็นหลักสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ สามารถยกระดับและสร้างความน่าเชื่อถือขององค์กรได้ในระดับสูง รวมถึงช่วยเพิ่มศักยภาพขององค์กร อันนำไปสู่การพัฒนาที่มีความสุจริต โปร่งใสและเป็นธรรม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดหลักการและปฏิรูปการจัดการศึกษาในหลายด้าน และได้พยายามปรับปรุงและพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพส่งเสริมด้วยระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้ประหยัดและคุ้มค่า ลดขั้นตอนการบริหาร มีบุคลากรมืออาชีพ บริหารงบประมาณด้วยความโปร่งใสและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็ได้กำหนดนโยบายในการบริหารจัดการศึกษาที่มุ่งให้หน่วยงานในสังกัดทุกระดับ มีการบริหารราชการและบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความคุ้มค่า ตอบสนองความต้องการของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ที่กำหนดนโยบายเศรษฐกิจ สังคมให้มีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน มีความเป็นธรรมในสังคม ระบบการบริหารภาครัฐมีประสิทธิภาพ ทันสมัย รับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และประชาชนมีส่วนร่วม ส่วนด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควรกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม และมีธรรมาภิบาล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์และนโยบายสู่การปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) และจะต้องใช้ความสามารถในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และการบริหารที่จะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจสั่งการ ดังนั้น การตัดสินใจใด ๆ ย่อมมีผลกระทบต่อหน่วยงานซึ่งอาจทำให้เกิดประสิทธิภาพหรือเกิดความล้มเหลวได้ หลักธรรมาภิบาล จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่ดี เพื่อเป็นหลักประกันว่า ในองค์กรไม่มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง ไม่ด้อยประสิทธิภาพ (เกษม วัฒนชัย,

2546) หากผู้บริหารมีทั้งความรู้และธรรมาภิบาลก็ย่อมจะนำองค์กรฝ่าฟันอุปสรรคไปสู่จุดมุ่งหมายได้สำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานอันเป็นพื้นฐานสร้างความ เป็นธรรมในสังคม ทำให้เกิดการ พัฒนา แก้ปัญหาความขัดแย้ง ลดปัญหาการทุจริต ช่วยให้ระบบบริหาร ของรัฐมีความน่าเชื่อถือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (สุดารัตน์ สัจจรักษ์, 2559) สอดคล้องกับ สมุท ร ชำนาญ (2554) ที่กล่าวว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องมียุทธศาสตร์ในการควบคุมพฤติกรรม จะต้อง ตระหนักถึงสาเหตุและต้องเข้าใจเทคนิควิธีการแก้ไขเมื่อเกิดมีขึ้น และที่สำคัญกว่า คือ การป้องกันมิให้ พฤติกรรมเชิงการเมืองที่ขาดจริยธรรมเกิดขึ้นในองค์กร ผู้บริหารควรนำหลักการของธรรมาภิบาล (Good governance) มาใช้ในการบริหารงาน ส่วนการดำเนินงานจะประสบผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์มากน้อย เพียงใดนั้นขึ้นกับความสามารถของผู้บริหารในการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการบริหาร

จึงกล่าวได้ว่า ผู้บริหารถือเป็นบุคคลสำคัญที่จะกำหนดทิศทางไปสู่เป้าหมายขององค์กรได้ ดังนั้น ผู้บริหารไม่ใช่เพียงแคร์ับรู้และเข้าใจถึงหลักธรรมาภิบาลเท่านั้น แต่ต้องสามารถนำหลักการเหล่านั้นลงสู่การ ปฏิบัติจนก่อให้เกิดการพัฒนา แก้ไขปัญหา และเสริมสร้างองค์กรให้เข้มแข็ง เกิดประโยชน์สูงสุด

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานโดย ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และนำเสนอแนวทางการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ เกี่ยวข้องและสนใจนำไปเป็นข้อมูลในการส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3

3. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักธรรมาภิบาล ตามระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ทั้ง 6 หลัก ประกอบด้วย 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความ โปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542)

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ขนาดสถานศึกษา

2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้ 1-6

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และ ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานีเขต 3

การนำหลักธรรมาภิบาลของผู้นำไปใช้ในการบริหารงาน

(CIWS)

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2564 รวมประชากรทั้งสิ้น 2,120 คน

5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 325 คน

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการออกเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และวิเคราะห์ดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ยกร่างแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

2. ตรวจสอบร่างแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

3. ประเมินแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.3.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

5.3.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

5.3.3 แบบประเมินแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยกำหนดประเด็นการประเมิน ไว้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นได้ และด้านความเป็นประโยชน์

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.4.1 ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพณิชยบัณฑิตถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูลการวิจัยที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 325 คน

5.4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 325 ฉบับ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถามและกำหนดวันรับคืน

5.4.3 ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 325 คน ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 325 ฉบับ จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 325 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยการกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. จัดเรียงลำดับความคาดหวังจากมากไปน้อย โดยใช้สูตร PNI_{modified} ซึ่งเป็นดัชนีการจัดการเรียงลำดับความสำคัญของความคาดหวังหลากหลายของสภาพที่เป็นจริงและหารด้วยค่าสภาพที่เป็นจริงเพื่อถ่วงน้ำหนักก่อนจะนำมาจัดอันดับความสำคัญความคาดหวัง (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

5.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

1. สถิติในการหาคุณภาพของเครื่องมือ แบบสอบถาม เพื่อให้นำไปใช้ในการพัฒนาเครื่องมือและการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และหาค่าคุณภาพของเครื่องมือหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม

2. สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้จัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น จากความต้องการจำเป็นมากไปหาน้อย ใช้วิธี Priority Need Index (PNI_{modified}) ซึ่งเป็นดัชนีการจัดการเรียงลำดับความสำคัญของสภาพที่พึงประสงค์หาผลต่างของสภาพที่เป็นจริงและหารด้วยค่าสภาพที่เป็นจริงเพื่อถ่วงน้ำหนักก่อนจะนำมาจัดอันดับความสำคัญของสภาพที่พึงประสงค์ (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

6. ผลการวิจัย

6.1 จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

6.1.1 สภาพปัจจุบันในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า รองลงมา คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วมและด้านหลักนิติธรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส

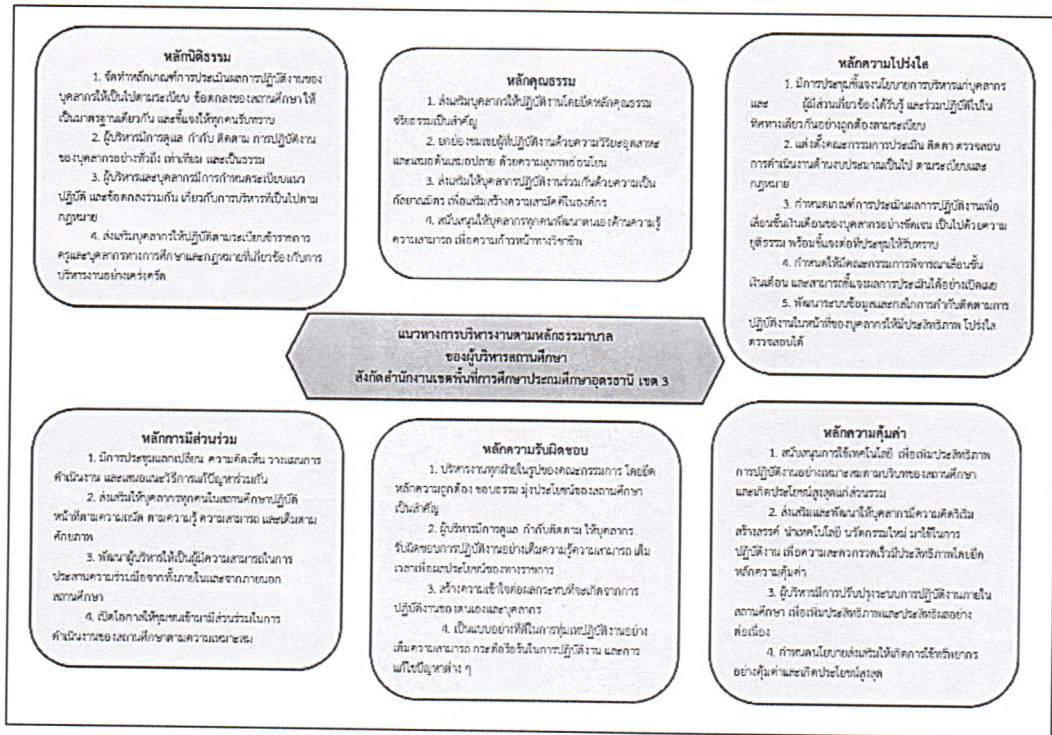
6.1.2 สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักนิติธรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความโปร่งใสและด้านหลักการมีส่วนร่วม

6.1.3 ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านหลักความโปร่งใส ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

6.2 จากการศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางเป็นรายด้าน 6 ด้าน 25 แนวทาง สรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

พบว่า ค่าดัชนีรวม
จำเป็น

with PNI_{modified} = 0.25

แผนภาพแสดง แนวทางในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

6.3 ผลการประเมินด้านความเหมาะสมของแนวทางในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านมากที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักความโปร่งใส และน้อยที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบ ส่วนผลการประเมินในด้านความเป็นไปได้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามากที่สุด คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ รองลงมา คือ ด้านหลักคุณธรรม และน้อยที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และเมื่อพิจารณาด้านความเป็นประโยชน์ มีผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามากที่สุด คือ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักความคุ้มค่า และน้อยที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

7.1 สภาพปัจจุบันในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่ง แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญในการสนับสนุนบุคลากรมีความคิดริเริ่มนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ใน

การดำเนินงาน มีการปรับปรุงพัฒนาระบบการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาเพื่อความสะดวกรวดเร็ว เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง จัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนา การศึกษา แก่ทุกฝ่ายอย่างเสมอภาค ตามความจำเป็นและเหมาะสม ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ และทรัพยากรที่มี อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนมีการดูแล กำกับติดตาม ให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานเต็มความรู้ ความสามารถ เต็มเวลา บังเกิดผลแก่ทางราชการและส่วนรวมสูงสุด สอดคล้องกับ สุกานดา สุไลมาน (2560) ที่ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดย ผลการวิจัยในด้านหลักความคุ้มค่าพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงจาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อความ สะดวกรวดเร็วมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคเพื่อ นำมาพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารมีนโยบายใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งสถานศึกษา ส่วน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

7.2 สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและ ครูผู้สอนมีความพึงประสงค์ที่จะให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาล ในด้านของการมีคุณธรรมมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ จิมทัวรา วันทา (2560) ที่สรุปผลการศึกษา สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษากลุ่มเมือง สำโรงขามป้อม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 พบว่า ด้านหลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริตและจริงใจในการปฏิบัติ หน้าที่ของตน รองลงมาคือ บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริตและจริงใจในการปฏิบัติ หน้าที่ของตน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารยังใช้อำนาจในการบังคับบัญชาในการปฏิบัติหน้าที่ ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและจริงใจ ความซื่อสัตย์สุจริตและจริงใจยังมีสิ่งที่จะต้องพัฒนา

7.3 ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) โดยภาพรวม มีค่าเท่ากับ 0.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและจัดเรียงลำดับตามค่าความต้องการจำเป็นที่มี ค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมในแต่ละด้าน พบว่ามีทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความ โปร่งใส และหลักความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โกทอง มุตผากิตติเดช (2564) ที่พบว่าลำ คับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวม 3 อันดับแรก คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม และหลักเปิดเผยโปร่งใส ตามลำดับ

7.4 ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เป็นรายด้าน 6 ด้าน 25 แนวทาง ดังนี้

7.4.1 ด้านหลักนิติธรรม มีแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ คือ สถานศึกษาควรจัดทำหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามระเบียบ

ข้อตกลงของสถานศึกษา ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และชี้แจงให้ทุกคนรับทราบ ผู้บริหารดูแล กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม ผู้บริหารและบุคลากรมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ และข้อตกลงร่วมกัน เกี่ยวกับการบริหารที่เป็นไปตามกฎหมาย ส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติตาม ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานอย่างเคร่งครัด ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดารัตน์ สัจจรักษ์ (2559) ที่ได้เสนอแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร ในด้านหลักนิติธรรม ไว้ ว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานตามระเบียบกำหนดควรมีการใช้ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและมีการกำหนดหัวข้อการประเมินที่ชัดเจน ควรมีการ ประชุมชี้แจงให้ผู้ประเมินเข้าใจการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นแนวทางเดียวกัน ประเมินผลการ ปฏิบัติงานโดยยึดระบบคุณธรรมและหลักของกฎหมาย ควรให้ผู้รับการประเมินทราบผลการประเมินทุกและ ให้ผู้ประเมินชี้แจงผลการประเมินหากผู้รับการประเมินขอร้อง

7.4.2 ด้านหลักคุณธรรม มีแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา ดังนี้ คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติงานโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมเป็นสำคัญ ปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเป็นกัลยาณมิตร เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในองค์กร กล่าวยกย่องชมเชยผู้ที่ ปฏิบัติ งานด้วยความวิริยะอุตสาหะ และเสมอต้นเสมอปลาย ด้วยความสุภาพอ่อนโยนและสนับสนุนให้ บุคลากรทุกคนพัฒนาตนเองด้านความรู้ความสามารถ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ วิไลลักษณ์ อำนาคดี (2562) ที่ได้เสนอกิจกรรมที่เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาาระบบคุณธรรม ไว้ ว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมบุคลากรให้แก้ไขปัญหาในสถานศึกษาโดยใช้สติความรู้และเหตุผลมากกว่าอารมณ์ใน การควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยดี ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและ อดทนโดยยึดหลักธรรมาธิปไตยเป็นหลัก ยกย่องชมเชยผู้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเสมอต้นเสมอปลายบน พื้นฐานของศีลธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนตามระเบียบจรรยาบรรณวิชาชีพครู และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ ข้าราชการครูกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงามโดยมีความซื่อสัตย์และภาวะความเป็นผู้นำ

7.4.3 ด้านหลักความโปร่งใส มีแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา ดังนี้ คือ มีการประชุมชี้แจงนโยบายการบริหารแก่บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ และร่วม ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันอย่างถูกต้องตามระเบียบ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน ติดตาม ตรวจสอบ การ ดำเนินงานด้านงบประมาณเป็นไป ตามระเบียบและกฎหมาย กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อ เลื่อนขั้นเงินเดือนของบุคลากรอย่างชัดเจน เป็นไปด้วยความยุติธรรม พร้อมชี้แจงต่อที่ประชุมให้รับทราบ กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และสามารถชี้แจงผลการประเมินได้อย่างเปิดเผย ตลอดจนพัฒนาระบบข้อมูลและกลไกการกำกับติดตามการปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา คงเกษม (2563) ที่ได้นำเสนอแนวทางการบริหาร โรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายพระบางเจ้าพระยา เมือง 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ไว้ว่า ควรเปิดเผยข้อมูลด้านการเงินพัสดุ การ จัดซื้อจัดจ้างการกำหนดทิศทางเป้าหมายการดำเนินงานตามระเบียบของทางราชการต่อสาธารณชนและ หน่วยงานต้นสังกัดเพื่อลดการเกิดปัญหาภายในสถานศึกษา

7.4.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ คือ มีการประชุมแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น วางแผนการดำเนินงาน และเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาาร่วมกัน ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ตามความถนัด ตามความรู้ความสามารถ และเต็มตามศักยภาพ พัฒนาผู้บริหารให้เป็นผู้มีความสามารถในการประสานความร่วมมือจากทั้งภายในและจากภายนอกสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษาตามความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วิไลรัตน์ ฝ่ายดี (2559) ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางใน อำเภอดาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 ไว้ว่า ควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม ในการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาผลงานเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน และควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน

7.4.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ มีแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ คือ ผู้บริหารดำเนินการบริหารงานทุกฝ่ายในรูปของคณะกรรมการ โดยยึดหลักความถูกต้องชอบธรรม มุ่งประโยชน์ของสถานศึกษาเป็นสำคัญ มีการดูแล กำกับติดตาม ให้บุคลากรรับผิดชอบการปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถ เต็มเวลาเพื่อผลประโยชน์ของทางราชการ สร้างความเข้าใจต่อผลกระทบที่จะเกิดจากการปฏิบัติงานของตนเองและบุคลากร ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทุ่มเทปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พระปรเมศวร์ ปญญาวิโร (แจ่มแจ้ง) (2554) ที่ได้เสนอแนวทางการพัฒนาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านหลักความรับผิดชอบไว้ว่า การบริหารงานหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการ นิเทศ กำกับ และติดตามการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ เอาใจใส่ต่อปัญหาของบุคลากรและสังคมอย่างจริงจัง และนำปัญหามาศึกษา เพื่อการแก้ไข บริหารบุคลากรด้วยความรับผิดชอบให้ทุกฝ่ายมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และการรายงานผลการพัฒนา การศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบ

7.4.6 ด้านหลักความคุ้มค่า มีแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ คือ ผู้บริหารให้การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ มาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อความสะดวกรวดเร็วมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักความคุ้มค่า มีการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง และกำหนดนโยบายส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร จินมหันต์ (2556) ที่ได้นำเสนอแนวทางการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ด้านหลักความคุ้มค่าไว้ว่า ผู้บริหารควรกำหนดให้มีแผนการบำรุงรักษาครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ โดยให้ทุกหน่วยงานมีหน้าที่ปฏิบัติตามแผนบำรุงรักษาครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ จัดทำทะเบียนซ่อมบำรุงรักษาครุภัณฑ์ทุกรายการ เพื่อใช้ในการควบคุมและตรวจสอบค่าใช้จ่ายและเป็นข้อมูลประกอบการประเมินความคุ้มค่าในการใช้งานต่อไป ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการ

ใช้เงินงบประมาณ กำหนดทิศทางการผลิตสื่อร่วมกัน โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าเป็นหลักและ จัดประชุมชี้แจงถึงความสำคัญถึงหลักของความคุ้มค่าใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการในการบริหารโรงเรียน

8. ข้อเสนอแนะการวิจัย

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

8.1.1 ผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับของทางราชการอย่างถ่องแท้ และ นำสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

8.1.2 ผู้บริหารควรปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน และ มอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถ และความถนัดของแต่ละบุคคล

8.1.3 ผู้บริหารควรจัดตั้งคณะกรรมการทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อดูแล กำกับ ติดตาม สรุปผลการดำเนินงาน และร่วมกำหนดแนวทางการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา

8.1.4 ผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงานและมีความสะดวกรวดเร็วในการบริหารจัดการ

8.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหรือสังกัดอื่น ๆ

8.2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3

8.2.3 ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลลงสู่การ ปฏิบัติจริงในสถานศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ

9. เอกสารอ้างอิง

กนกพร จินมหันต์. (2556). แนวทางการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วารสารบัณฑิตศึกษา ปีที่ 10 ฉบับที่ 50 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: บริษัท สยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.

_____ . (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา.

เกษม วัฒนชัย. (2546). ธรรมาภิบาลกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

ไกรทอง มุตผากิตติเดช. (2564). สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม. วารสารวิชาการ วิทยาการจัดการปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา.

จิณห์วรา วันทา. (2560). การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษากลุ่มเมืองลำปาง โรงเรียนป้อม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วารสารวิชาการ ราชธานีนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี.

นิตยา คงเกษม. (2563). แนวทางการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพระบางเจ้าพระยาเมือง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. วารสารวิชาการ บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ ปีที่ 8 วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์.

นวรรศักดิ์ อูวรรณโณ. (2542). การสร้างธรรมาภิบาล (good governance) ในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พระปรเมศวร์ ปญญาชิโร (แจ่มแจ้ง). (2554). ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วีไลลักษณ์ อำนาคดี. (2562). กลยุทธ์การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20. วารสารวิชาการ มหาจุฬานาครทรรศน์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 8 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สมุทร ชำนาญ. (2554). ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎี และปฏิบัติ. ระยอง : พี. เอส. การพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2555). หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

สุกานดา สุไลมาน. (2560). การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

สุดารัตน์ สัจจรักษ์. (2559). การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารวิชาการ กาสะลองคำ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีไลรัตน์ ฝ่ายดี. (2559). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางในอำเภอ

ตาพระยา สังกดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

วีไลลักษณ์ อำนาคดี. (2562). กลยุทธ์การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20. วารสารวิชาการ มหาจุฬานาครทรรศน์ ปีที่ 6
ฉบับที่ 8 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.